

Lärarnas arbetstider – än en gång

□□ Det tycks vara helt omöjligt för människor som inte är lärare att sätta sig in i hur vårt arbete fungerar. Nu senast var det *Lars Ahlvarsson* från Kommunförbundet som vill framstå som alla lärares bästa vän och uttalar sig på ett mycket försåtligt sätt på DN-debatt 30/9 1989.

En mycket vanlig missuppfattning är att lärararbetet är likartat oavsett ämne och stadium. En grundläggande skillnad är t ex, att ämneslärare inte har bara en klass utan många, vilket totalt ändrar arbetets karaktär. Jag tänker här inskränka mig till att tala om min verklighet som språklärare med bl a engelska på gymnasiet.

debatten

Med 21 veckotimmars undervisning har jag sju klasser, eftersom språken har tre veckotimmar per klass 7 × 25–32 elever är alltså minst 175 elever som har två repetitionsprov per termin. Varje prov tar minst 30 minuter/elev att rätta. Bara dessa prov tar följaktligen 175 timmar att rätta, vilket gör nästan nio timmar i veckan. Förutom proven förekommer läxförhör (gloskontroll m m) och inlämningsuppgifter i form av resuméer, skrivna frågor el dyl. Det blir helgerna som måste utnyttjas för rättningsarbetet.

Även betygsättning tar tid. Dessa 175–220 elever måste känna att just han/hon har fått ett rättvist betyg. Det kräver tid och omsorg och mycket

grubblrier, som låg- och mellanstadie-lärare helt slipper.

I våra skyldigheter ingår också att vara klassföreståndare för en klass. För det har vi ingen ersättning som grundskolans lärare har. Detta trots att även gymnasieelever har problem som kräver tid och engagemang.

Jagar från klass till klass

Lektioner måste förberedas även om man har varit lärare i över 20 år. Givetvis krävs mer avancerat materiel (tidningstexter m m) på gymnasienivån än i grundskolan. En gymnasieklass på t ex N-linjen har mycket stora pretentioner på materialet som erbjuds. Många av eleverna har mycket goda kunskaper i engelska efter flera utlandsvistelser – kanske fler än läraren. Arbetsformerna ska dessutom vara roande och meningsfulla.

Efter en arbetsdag där man jagat från klass till klass på en 10-minutersrast och dessutom skiftar mellan olika undervisningsspråk upp till 6–7 gånger, är man helt tom och utschasad. Det är då helt omöjligt att sätta sig och utföra något konstruktivt tankearbete – särskilt i skolans helt otillfredsställande arbetsmiljö. Oftast blir det frampå kvällen efter Aktuellt som jag orkar tänka på att förbereda morgondagens lektioner.

Behöver meningsfull fortbildning

Fortbildningen slutligen: Jag håller fullkomligt med *Lars Ahlvarsson* om att lärare behöver fortbilda sig. Som språklärare känner man ett ständigt behov av att med jämna mellanrum åka till något av de länder där undervisningsspråket talas för att hålla sig à jour med språkutvecklingen och för att upprätthålla sin

FOTO: SVEN OREDSON

sig, som fått lärare att protestera mot SAVs avtalsbud med tre veckors obligatorisk fortbildning på sommarlovet. Men vi kräver att det ska vara en meningsfull och frivillig fortbildning.

Besviken, förbannad, förtvivlad

Besviken, förbannad och förtvivlad gör jag ett sista försök att få lite förståelse för det arbete vi utför. Jag tillhör den allt större skaran av lärare som börjar få nog av alla påhopp. Om SAVs nya krav på utökad arbetstid och nerskurna sommarlov går igenom – helt eller delvis – ger jag upp. Jag tänker inte vara kvar för att uppleva den våldtäkt på lärare som detta innebär.

MARGARETA REGNSTRÖM
Adjunkt
Stockholm

egen pratförmåga. Det är redan nu en enorm efterfrågan på utlandskurser på sommarlovet. Endast en bråkdel av de lärare som söker till sådana kurser får komma med. Jag tillhörde själv den lyckliga skaran i år, då jag var på en utmärkt 3-veckorskurs i USA. Det var min första kurs i ett engelskspråkigt land under mina 22 år som engelsklärare!

Det är alltså inte en ovilja att fortbilda

Skynda långsamt

□□ Många lärare som nu undervisar på högstadium och gymnasium sökte sig en gång till ett lärarkall med helt andra villkor än dagens. Det svenska läroverket, en urvalsskola, har som vi vet förvandlats till ett obligatoriskt högstadium och ett i praktiken obligatoriskt gymnasium. Det är endast tack vare en stabil, välutbildad och lojal lärarkår som en sådan reform kunnat genomföras.

De förändringar som nu föreslås är administrativa men så genomgripande att man beskrivit dem som "århundradets största skolreform". Om staten anser, att förändringarna är nödvändiga, borde de i varje fall inte behöva gälla de nuvarande lärarna på gymnasiet och

knappast heller på högstadiet.

Skynda långsamt! Det vore både realistiskt och hederligt: Kommunerna skulle hinna ordna med arbetsplatser för de nya lärarna, och dessa skulle från början vara införstådda med sina arbetsvillkor.

Högstadiet och gymnasiet behöver arbetsro. Kom inte och lägg på skolan så kontroversiella nyheter som nu föreslagits! Vi är i färd med att förverkliga "en gymnasieskola för alla". Det är en tillräcklig uppgift för både lärare och elever.

GERTRUD EKEBJÖRNS
adjunkt,
gymnasiet i Ludvika

Släpp ut katten!

□□ I årets förhandlingar mellan lärarna och SAV har det tydligt kommit in en katt bland hermelinerna. Vad som åsyftas är förstås Kommunförbundets inblandning i förhandlingarna, som kan liknas vid en stor och klumpig bondkatts klampande en söndagsmorgon, dessutom en främmande katt som inte har där att göra.

Vem har släppt in Kommunförbundet? Varför får deras inkompetenta representanter vara med och förhandla? Inför risken att kommunerna ska "ta hand" om lärarna (som de nu gör med skolbyggnader och skolmaterial) funderar nu massor av lärare på att sluta, de flesta med beklagan – eftersom de tycker om själva jobbet.

Om Kommunförbundets vilda planer (=skolministerns?) genomförs är det risk för att en stor del av lärarkåren slutar. Roten till detta är faktiskt Kommun-

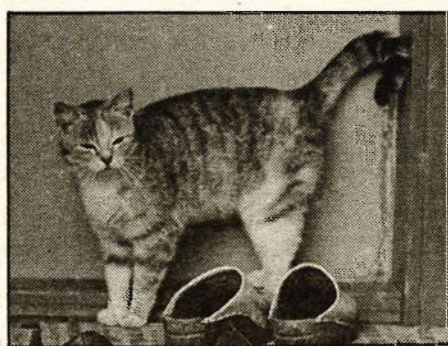

FOTO: SVEN OREDSON

förbundets idiotiska inklampande i förhandlingarna.

Därför: Ut med Kommunförbundet ur förhandlingarna! Nej till kommunalisering!

STEFAN ESTBY
lärare och förälder

Lärlarlöner i Finland

□□ Hur mycket satsar den svenska staten på sina lärare? Hur mycket är vi, med vår långa utbildning och stora kvalifikationer, egentligen värda i statens ögon? Liknande frågor har säkert alla lärare funderat på, speciellt under de senaste åren.

I vår lokalförening på Gränsskolan i Haparanda (enda högstadiet i kommunen) har vi diskuterat ämnet och gjort jämförelser med vårt grannland i öster. Hur värdesätter den finska staten sina lärare?

Haparanda är ju som bekant den enda stad i Sverige som ligger vid gränsen till Finland (Torneå). Samarbetet städerna emellan blomstrar mer och mer, även på skolområdet. Den nyaste idén, som förverkligats är den s k språkskolan, som nu i höst börjat i blygsam skala med en första klass där hälften av eleverna kommer från Torneå och den andra halvan från Haparanda. Tanken bakom försöket är att de helfinska barnen ska lära sig svenska och de helsvenska förkovra sig i det finska språket.

Närheten till grannlandet och det faktum att det på skolorna finns många invandrade finländare, gör att det i diskussionerna ofta blir beröringar och jämförelser med det finska skolsystemet. Många oklarheter uppstår, bl a om de finska lärarlönerna och undervisningsskyldigheten på de olika stadierna.

Då en SL-representant i lärarrummet

påstod, att svenska klasslärare som flyttat till Torneå, inte alls tjänade så bra i Finland, beslöt vi att från skolkontoret i Torneå inhämta uppgifter om hur det egentligen förhöll sig i verkligheten. På köpet fick vi också mycket information om ämneslärare på både högstadiet och gymnasiet.

Alla lärare i Finland måste ha en tre-årig gymnasiekompetens innan de överhuvudtaget kan söka in på lärarutbildningarna. De utbildar sig minst fyra år på eftergymnasial nivå och tillhör ett gemensamt akademiskt förbund, AKAVA, efter examen.

Klasslärare

I Finland finns inget mellanstadium, utan klasserna 1–6 kallas lågstadium.

Den äldre lärarutbildningen var minst